

Avklaringer fra Helsedirektoratet omhandlende kjeveortopedi (oppdatert 30. mars 2022)

Vedr. henvendelse fra Nasjonalt lederforum for den offentlige tannhelsetjenesten 25. mars 2022

Lederforum ønsker en avklaring på hvilke rettigheter flyktninger som er i gang med kjeveortopedisk tannbehandling når de ankommer til Norge, har. Svaret er satt inn under, og i tillegg et kulepunkt med hva som gjelder for flyktninger som ev. skal i gang med kjeveortopedisk behandling når de er bosatt i kommunene.

- Akutt behandling av flyktninger som er i gang med kjeveortopedisk tannbehandling når de ankommer Norge**

Akutt behandling av flyktninger som allerede er i gang med kjeveortopedisk behandling når de kommer til Norge, vil være behandling av løse brackets, mistet/ødelagte strenger osv. som medfører smerte og ubehag for pasientene. Om denne behandlingen kan utføres av allmenntannlege i den offentlige tannhelsetjenesten, finansieres det av fylkeskommunen så lenge pasienten har rettigheter i tannhelsetjenesteloven mv.

Hvis ikke kan faktura for akuttbehandling sendes til UDI, slik det er beskrevet i veilederens kapittel om finansiering.

- Videre oppfølging av flyktninger som er i gang med kjeveortopedisk behandling når de ankommer Norge**

Stønad til kjeveortopedi fra folketrygden gis under forutsetning at bittavviket faller inn under beskrivelsene av stønadsberettigede bittavvik i rundskriv til folketrygdloven §§ 5-6, 5-6a og 5-25 punkt 8 (gruppene 8a 1-3, b 1-10 og c1-c15). Det er et krav at behandling er påbegynt senest det året pasienten fyller 20 år og at behandler er godkjent spesialist i kjeveortopedi.

Er disse forutsetningen oppfylt, kan krav til folketrygden for behandling utført av spesialist i kjeveortopedi, sendes når pasienten har fått tildelt D-nummer.

Det kan i midlertidig være vanskelig for tannhelsepersonell å avgjøre om bittavviket for nyankomme flyktninger med fast apparatur faller innenfor de angitte bittavvikene i rundskrivet til folketrygdloven.

Dersom bittavviket ikke faller inn under stønadsberettigede bittavvik - og i tvilstilfeller - må det søkes UDI om finansiering av kjeveortopedisk behandling. Ev. så kan fylkeskommunen kreve vederlag for kjeveortopedisk behandling (jf. tannhelsetjenesteloven § 2-2 (2)), men det forventes at flyktningene vil ha liten mulighet til å finansiere slik behandling selv, eller betale egenandel der de er berettiget stønad fra folketrygden.

Av det som står over er det bare unntaksvis at folketrygden kommer inn med stønad til behandling av denne gruppen.

- Oppstart av kjeveortopedisk behandling hos flyktninger**

I nasjonal veileder Helsetjenester for flyktninger, asylsøkere og familiegjenforente heter det at

Kjeveortopedi omfattes ikke av tilbuddet i den offentlige tannhelsetjenesten. Tannregulering med fast apparatur bør ikke igangsettes før pasienten har fått oppholdstillatelse og har blitt bosatt i en kommune. Kjeveortopedisk behandling krever langvarig oppfølging som ikke kan sikres før pasienten har fått innvilget opphold og det er avklart at vedkommende skal oppholde seg i Norge over tid, jf. forsvarlighetskravet i helsepersonelloven § 4.

Stønad til kjeveortopedi fra folketrygden gis under forutsetning at bittavviket faller inn under beskrivelsene av stønadsberettigede bittavvik i [rundskriv](#) til folketrygdloven §§ 5-6, 5-6a og 5-25 punkt 8 (gruppene 8a 1-3, b 1-10 og c1-c15). Det er videre et krav at behandling er påbegynt senest det året pasienten fyller 20 år og at behandler er godkjent spesialist i kjeveortopedi.